

om, at danske Landmænd ikke ville fordyre Brødet for deres Medborgere, er urigtig; det var ikke sandt, den egentlige Aarsag var en anden. Nu have vi fra samme Side hørt, at Danmark skal være lige for danske erhvervsdrivende Borgere. Hvis nu danske Landmænd kom til Staten og stillede dette Krav: maa vi faa en Eksportpræmie udbetalt af Statskassen for vor Overskudsudførsel af dyriske Landbrugsprodukter, maa vi, for at sikre os vort Hjemmemarked, faa forebygget, at vore østlige Nabolande kunne indføre deres Landbrugsprodukter paa vort Marked uden at give en Øre i Told, saa vilde en Imødekommen af dette Krav aabenbart bevirke, at Hjemmemarkedet blev fordyret — Tilbud og Efterspørgsel staa jo i Forhold til hinanden. Naar nu danske Landmænd for den overvejende store Del, hvortil jeg hører, ikke have gjort det, naar vi, den frihandleriske Del af de danske Landmænd, ikke have fremsat et saadant Krav og ikke ville fremsætte det, er det, fordi vi netop ikke ville være med til at bevirke en Brødfordyrelse her i Landet for vore Medborgere; vi ville ikke gøre Levelilkaarene strengere, end de allerede ere. — Anderledes med Industrien. Den tager ikke i Betænkning at kræve et Tilskud fra andre Stænders Side for at blive opretholdt. Vort Krav, der nu fremsættes i det foreliggende Forslag, gaar ud paa en moderat Nedsættelse paa disse Toldsatser, og det er det, som de ærede Medlemmer, der repræsenterer Industrien, have nedlagt Protest imod.

Det samme ærede Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) udtalte, at Staten ikke alene har lokket for at faa Arbejderne til at blive ude ved Landbruget, men har betalt 3 Millioner Kroner derfor. Det synes mig nok, at det er en vel fri Oversættelse af den paagældende Lovs Ord. Her drejer det sig jo om en Lov om Jord til Landarbejdere, men desværre for de stakkels Husmænd har Staten sandelig ikke givet dem 3 Millioner Kroner, den har laant dem 3 Millioner Kroner aarlig, og derfor have Husmændene maattet gaa ind paa at betale Renter plus Afdrag og endvidere at give Prioritetspanteret i deres Ejendomme derfor. Det er ikke at faa en Gave. I værste Tilfælde kan der være Tale om, at Staten kommer til at lide et Rentetab. Men det er min Overbevisning — og jeg har haft Lejlighed til at se disse Husmandshjem paa nært Hold —, at Staten vanskelig kan anvende Penge i bedre Øjemed, nationaløkonomisk set, end netop til at

støtte disse Husmandsbrug; og det er mit Haab, at vi ved næste Revision af denne Lov skulle faa den forbedret saaledes, at Husmændene kunne blive selvstændige og faa Hjem, hvor de kunne leve.

At det ikke er saa overdrevent svært bevendt med de industrielle Arbejderes Lønforhold, turde fremgaa deraf, at Arbejderføreren, Folketingsmand Sigvald Olsen, sagde ved Toldlovens første Behandling i Folketinget, at det desværre var en sørgelig Kendsgerning, at netop mange af de højest beskyttede Industrier betalte deres Arbejdere den daarligste Løn.

Det ærede 7de Medlem for 6te Kreds (Hey) vil jeg ogsaa henvende et Par Bemærkninger til. Ogsaa dette ærede Medlem fremsatte Paastande om, at det danske Landbrug havde saa stor en Støtte af Staten, som nogen anden Stat gav, og af den Grund maatte vi ikke tage det fortrydeligt op, at Industrien ogsaa fik Beskyttelse. Der blev saa nævnt Bevillingen til Esbjerg Havn som en Landbrugsbevilling. Jeg synes, dette er lidt ovovet. Der vokser nu en By op, der efter danske Forhold er vokset op i uforholdsmæssig kort Tid, en By, der tæller 14—15,000 Mennesker. Der ligger i Esbjerg ret store industrielle Virksomheder, og vi, der bo ovre i Jylland, have haft Lejlighed til at erfare, at Agenter fra Fabrikkerne og Handelsstanden i denne By overrejse Landet for at tilbyde deres Produkter, enten det nu er Fabriksartikler eller almindelige Handelsvarer. Dette turde dog nu vise, at det er ikke udelukkende for det danske Landbrug, at denne Havn er bygget. Nej, Esbjerg er sikkert allerede, og vil ad Aare i større Grad blive lige saavel Importhavn for Handelsartikler, som den er Eksporthavn for danske Landbrugsartikler.

Endvidere nævnede det ærede 7de Medlem for 6te Kreds (Hey), at man nu og da fik vedtaget Love af Hensyn til Landbruget, som de andre Stænder neppe kunde være glade ved, og blandt disse nævnede det ærede Medlem Loven om Handel med samt Ind- og Udførsel af Landbrugsprodukter. Ja, paa Forslaget til Finanslov for det kommende Finansaar er der opført et Beløb af 15,000 Kr. til at føre denne Lov ud i Livet; det er jo uægtelig ikke nogen imponerende Sum. Men jeg spørger: Er denne Lov en Beskyttelseslov alene for Landbruget? Nej, det er den ikke; det er en Beskyttelseslov for baade Producenter og Konsumenter, i dette Tilfælde for danske Producenter og Konsumenter. Det er en Lov, der sikrer dan-